

وقتی صدای شما دو رگه می‌شود؟

دکتر محمداسماعیل اکبری
استاد و رییس مرکز تحقیقات سرطان
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دو رگه شدن صدا در نوجوانی معنی رشد جسمی را در مردان جوان می‌دهد و والدین این نوجوان احساس غرور می‌کنند که فرزندشان بزرگ شده است، اما نوجوان خود از این حالت خجالت می‌کشد، تا آنجا که گاهی از حرف زدن هم خودداری می‌کند تا مجبور نشود صدای دورگه خود را به گوش همه برساند. اما یک بار دیگر هم ممکن است این صدا دورگه شود. آن وقتی است که سرما می‌خوریم، لارنژیت (خروسک) می‌گیریم، که این موارد زودگذر هستند و چون با عطسه و سرفه و آبریزش همراه هستند به آسانی قابل تشخیص است و با پرهیز از صحبت کردن و درمان علامتی سرماخوردگی، خوب می‌شویم و صدایمان طبیعی می‌شود.

اما گاهی پیش می‌آید که چنین نیست و دورگه شدن صدا طول می‌کشد. چرا چنین می‌شود؟ معمولاً دو طناب صوتی در حنجره وجود دارد که قدرت جمع شدن و باز شدن دارند و با فرمان‌هایی که از سیستم عصبی می‌گیرند حرکت می‌کنند، حرکت هوا در بین این طناب‌ها سبب بروز صوت می‌شود. حال اگر به هر دلیلی حرکت طناب‌های صوتی متوقف شود و یا کند گردد و یا مانعی در راه حرکت آنها پیدا شود، تغییر حرکت طناب‌های صوتی سبب تغییر صدا می‌شود که با خشونت صدا همراه می‌شود.

چندین دلیل برای این موضوع وجود دارد که بعضی از آنها خوش خیم هستند مثل ورم و التهاب طناب‌های صوتی که بطور موقت در سرماخوردگی‌ها و لارنژیت‌ها (ورم حنجره) پیدا می‌شود. اما بعضی دیگر به دلیل ضایعات بدخیم است که معمولاً دو حالت باعث می‌شود، حالت اول اینکه غده‌ای در حنجره روی طناب‌های صوتی به علت سرطان پیدا می‌شود، یا در دهانه خروج هوا که سوراخ‌های بینی هستند غده پیدا می‌شود و سبب تغییر در خروج هوا و تغییر صدای بیمار می‌شود. حالت دوم زمانی است که عصب طناب‌های صوتی، ضایعه می‌بیند و عصب فلج می‌شود. در نتیجه حرکت طناب‌های صوتی مختل می‌شود و صدای شما تغییر می‌کند، ضایعه این اعصاب می‌تواند به علت ضایعات سرطان حنجره باشد و یا از قسمت‌های پایین‌تر عصب را گرفتار کرده و آن را فلج نماید، مثلاً در سرطان تیروئید که می‌تواند عصب را گرفتار کرده و یا در هنگام جراحی ضایعه ببیند.

مهمترین علت ایجاد سرطان در حنجره استعمال دخانیات است. اگر شما و یا فردی در خانواده شما سابقه طولانی مصرف سیگار دارد و حالا صدای شما تغییر کرده است باید برای بررسی ضایعات حنجره به پزشک مراجعه کنید مصرف دخانیات علاوه بر سرطان حنجره و سایر سرطان‌ها مثل سرطان ریه، عوارض قلب و عروق را نیز به همراه دارند. امروزه در تحقیقات مختلف ثابت شده است که استعمال دخانیات حداقل علت یک سوم موارد سرطان‌ها را باعث می‌شود.

مواد دخانی که چنین جایگاهی در ایجاد سرطان‌ها دارند عامل اول بیماری‌های قلب و عروق و ریوی نیز بحساب می‌آیند این مواد هیچگاه و به هیچ صورتی خاصیت مثبتی برای مردم ندارند، تقریباً هیچ ماده‌ای در

دنیا وجود ندارد که تنها ایجاد زبان کنند و هیچ سودی نداشته باشند این مواد ارتباط مستقیمی با تجارت مافیایی بین الملل دارند و قریب ۸۰ درصد سیگارهای جهان یا در آمریکا تولید می شود و یا توسط شرکت های آمریکایی در سایر نقاط جهان ساخته می شود.

بیماری و مرگ، هدیه پولدار شدن، تاجران دخانیات و بد رفتاری مدیران اجتماعی است.

آلودگی هوا و سرطان‌ها

دکتر محمداسماعیل اکبری

استاد و رییس مرکز تحقیقات سرطان

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مرد ۶۲ ساله‌ای که اخیراً به علت سرطان ریه در بخش ما بستری بود، سوال کرد آیا علت سرطان ریه من آلودگی هوا تهران است؟

سوال بسیار سختی مطرح شده بود، که پاسخ آن در یک کلام و یا جمله نمی‌گنجید، از بیمار عذرخواهی کردم و گفتم در فرصت مناسبی بر می‌گردم و برای توضیح می‌آهم. بعد از ظهر آن روز به نزد مریض برگشتم و پس از احوالپرسی گفتم آمده‌ام راجع به سوال امروز صبح با هم صحبت کنیم. سرطان ریه دارای عوامل خطر متعددی است که نمی‌توان تنها یکی از آنها را عامل اصلی دانست به عنوان مثال آلودگی هوا حتماً در ایجاد سرطان ریه دخالت دارد، بطوری که احتمال بروز سرطان ریه در ساکنین شهرها ۱/۵ - ۲ برابر ساکنین روستاهاست.

بسیاری از ذرات معلق هوا و مواد شیمیایی ناشی از آلوده کنندگان هوا می‌توانند زمینه ساز سرطان ریه باشند، اما نباید فراموش کرد که استعمال مستقیم دخانیات و مصرف سیگار و قلیان اثر بسیار بیشتری دارد. بطوری که تقریباً تمامی کسانی که سرطان ریه دارند، سابقه مصرف دخانیات دارند، خود شما هم از آن جمله هستید، اما بهر حال بین افراد سیگاری و غیرسیگاری مشابه در شهرها و روستاها، آنها که در شهرهای آلوده زندگی می‌کنند، در معرض ابتلای بیشتری به سرطان ریه هستند.

لازم به ذکر است که افراد روستایی به دلیل ساختار زندگی‌شان، در صورتی که خود را مستقیماً در معرض دود قرار دهند، خطر ابتلا به سرطان و یا حتی بیماری‌های ریوی که می‌تواند قبل از بروز سرطان ریه ناتوان کننده و مرگ‌آور باشد، را بیشتر برای خود فراهم کرده‌اند.

در خانه‌های روستایی که تنور نانوايي، وسیله گرمایش اتاق هم بحساب می‌آید و یا چراغ خوارک پزی بدون لوله، مستقیماً آلودگی خود را نثار ساکنین اتاق می‌کند، خطر آلودگی و ابتلا به بیماری‌های ریوی کمتر از شهرهای آلوده نیست.

در شهرها به دلیل وجود کارخانه‌های صنعتی خطر سرطان برای کارگران افزایش می‌یابد، مثلاً در کارخانه‌هایی که اسپستوز تولید می‌کنند، مثل صفحات نیمه سیمانی و یا لوله‌ها و غیر خطر بروز سرطان بیشتر است. حضور ۲۰ ساله کار در کارگاه و یا معدن اسپستوز با سرطان ریه همراه است، حالا اگر کسی سیگاری باشد و در این مراکز هم کار کند، خطر ابتلا بسیار بیشتر می‌شود. در بعضی تحقیقات این خطر یعنی سرطانی شدن کارگران سیگاری کارخانه‌های اسپستوز تا ۵۰ برابر افزایش می‌یابد.

کارگران سیگاری این کارخانه‌ها ممکنست پس از ۹ ماه کار مبتلا به سرطان ریه شوند. مصرف چربی‌های حیوانی هم یک عامل خطر است، یعنی شما که در تهران زندگی کرده‌اید و سیگار هم کشیده‌اید، دو عامل خطر را داشته‌اید که رویهم اثر مضاعف دارند، حال اگر مصرف چربی‌های حیوانی شما بیشتر بوده باشد، آن هم یک عامل خطر برای ایجاد سرطان ریه بحساب می‌آید.

ضمناً سبزیجات و میوه‌جات عامل مهار کننده سرطان ریه هستند و احتمال آن را کم می‌کنند، شما در رژیم‌های غذایی خود چقدر سبزی مصرف می‌کردید، بخصوص از سبزیجات سبز تیره رنگ – لذا ملاحظه می‌فرمایید که عوامل مختلفی در ایجاد سرطان ریه دخالت دارند که آلودگی هوا نیز یکی از آنهاست. بنابراین پاسخ سوال شما مشکل است که سرطان ریه را فقط با آلودگی هوا مرتبط بدانیم. اگر چه حتماً آن هم یک عامل محرک در ایجاد سرطان ریه بحساب می‌آید.